

DENDRONIZĒTU HROMOFORU SINTĒZE UN HOLOGRĀFISKAIS IERAKSTS HROMOFORUS SATUROŠĀ PARAUGĀ

Lauma Laipniece, Valdis Kampars, Andris Ozols, Pēteris Augustovs
Rīgas Tehniskās universitātes Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte

Dendronu pievienošana hromofora molekulai var ievērojami mainīt materiāla īpašības. Sintezēti divi jauni dendronizēti azohromofori. Tie sastāv no 4'-[N-(2-hidroksietil)-N-metil]amino-2-(2-hidroksietoksi)-4-nitrozobenzola kodola, kura OH grupas ir esterificētas ar 3,5-dibenziloksibenzoskābi (savienojums LL75) un 3,5-bis(2,3,4,5,6-pentafluorbenziloksi)-benzoskābi (savienojums LL82). Gaismas absorbcijas maksimumi CHCl₃ šķīdumā ir 479.1 nm savienojumam LL75 un 476.3 nm savienojumam LL82. Sagatavots trešais paraugs LL50/50, sajaucot savienojumus LL75 un LL82 ekvimolārās attiecībās. Gaismas absorbcijas maksimumi visiem savienojumiem CHCl₃ šķīdumā ir 476.3-480.2 nm apgalā.

Visiem paraugiem ir izmērītas pašdifrakcijas efektivitātes (SDE) atkarībā no ekspozīcijas laika ar *p-p* polarizētiem vienādas intensitātes 532 nm un 632.8 nm lāzeru stariem. Visu paraugu īpatnība bija ļoti ātra (<1s), gandrīz lēcienveida SDE pieaugums ekspozīcijas sākumā, kas sevišķi izteikts ir 532 nm gadījumā. Labākie hologrāfiskie parametri ir sasniegti LL50/50 paraugos pie 532 nm: SDE_{max}=0.010%, īpatnējā ieraksta enerģija 5.1 J(cm²%). Ieraksta sākumā gaismas jutība acīmredzami ir daudz lielāka par minēto, taču tās noteikšanai ir nepieciešama lielāka laika izšķirtspēja nekā mūsu eksperimentos.

SYNTHESIS OF DENDRONIZED CHROMOPHORES AND HOLOGRAPHIC RECORDING IN THE CHROMOPHORES CONTAINING SAMPLES

Lauma Laipniece, Valdis Kampars, Andris Ozols, Peteris Augustovs
Faculty of Material Science and Applied Chemistry, Riga Technical University

Attachment of dendrons to chromophore molecule can considerably change material's properties. Two new dendronized azochromophores were synthesized. They consisted of 4'-[N-(2-hydroxyethyl)-N-methyl]amino-2-(2-hydroxyethoxy)-4-nitrozobenzene core, which OH groups were esterified with 3,5-dibenzoyloxybenzoic acid (compound LL75) and 3,5-bis(2,3,4,5,6-pentafluorbenzyloxy)benzoic acid (compound LL82). Light absorption maxima in CHCl₃ solution were 479.1 nm for compound LL75 and 476.3 nm for compound LL82. A third sample LL50/50 was prepared mixing compounds LL75 and LL82 together in equimolar proportions. Light absorption maxima of all compounds in CHCl₃ solution were in the range 476.3-480.2 nm.

Self-diffraction efficiency (SDE) exposure time dependences have been measured for all samples by two equal intensity *p-p* polarized 532 nm and 632.8 nm laser beams. The distinct peculiarity of all samples was a very fast (<1s), almost jump-like initial SDE increase, especially in the 532 nm case. The best holographic parameters have been achieved in the case of LL50/50 samples at 532 nm: SDE_{max}=0.010%, specific recording energy 5.1 J(cm²%). The initial photosensitivity, obviously, is much higher than mentioned. However, to measure it higher temporal resolution is necessary than in our experiments.